

2. Оніщенко Н.В., Побідаш А.Ю., Тімченко О.В. Психологічні особливості життєвої стійкості моряків – жертв піратського полону: монографія. Х. : НУЦЗУ, 2012. 294 с.
3. Сорока О.М. Психологічні ресурси стресостійкості моряків далекого плавання / О.М. Сорока // Науковий журнал «Габітус». – Одеса, 2021. – Вип. 25. Видавничий дім «Гельветика» 2021 – С. 169 – 174.

ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕЖИВАННЯ ПОДРУЖНЬОЇ ЗРАДИ У ПЕРІОД КРИЗИ

Сорочинський Олександр В'ячеславович

здобувач вищої освіти факультету публічного управління,
соціальних та природничих наук, спеціальності 053 «Психологія»

КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»

Науковий керівник: Пилявець Наталія Ігорівна

ORCID ID: 0009-0001-6292-1660

доктор філософії з психології, старший викладач кафедри психології

КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»

Україна

Актуальність теми, розробка її у науковій вітчизняній та зарубіжній літературі. Психологічна проблема подружньої зради представляється як порушення довіри, емоційне перевантаження та недовіра між партнерами внаслідок виявлення невірності одного з них. Це може викликати широкий спектр емоційних реакцій, таких як розчарування, образа, страх втрати партнера, почуття відкинутості, відчуття провини або відчуження. Крім того, подружня зрада може порушити внутрішній світ кожного з партнерів, спричиняючи недовіру до самого себе, питання про

власну привабливість та цінність, а також викликаючи роздуми про майбутнє відносин і їхню стійкість.

Останні наукові дослідження та публікації в області подружньої терапії та консультування акцентують увагу на проблемах, які включають зраду та кризові ситуації в сімейних стосунках. У своїх дослідженнях були розглянуті соціально-демографічні аспекти, такі як поширеність невірності в подружніх парах та динаміка сімейних відносин у сучасному суспільстві. Також були досліджені закономірності подружніх взаємин та причини, які можуть призвести до їх дестабілізації. Вчені, такі як І.Я. Бахофен, Дж.Ф. Мак-Леннан, Е. Вестермарк, Ж. Піаже, З. Фрейд, П.А. Сорокін, Є.Г. Ейдемільлер, В. Юстицькіс досліджували соціально-психологічні фактори, які можуть впливати на стійкість подружніх відносин і способи вирішення конфліктів. Їх дослідження також зосереджені на морально-етичних аспектах цього явища [2].

Мета статті: емпірично дослідити психологічні особливості переживання подружньої зради у період кризи із застосуванням поліграфа «Рубікон»

Виклад основного матеріалу. Загальновизнаною в спеціальній області знань науковою основою дослідження є те, що все, що відбулося з людиною в житті, зберігається в її пам'яті. При цьому, ніхто, включаючи саму людину, пам'ять якої досліджується, не в змозі керувати пам'яттю. Психологічне реагування на будь-якого роду подразники рефлексивно і синхронно проявляється також на фізіологічному рівні, що називається «психофізіологічним феноменом». Спеціальні методи дослідження дозволяють об'єктивно фіксувати фізіологічні реакції людини у відповідь на питання (стимули), які автоматично (всупереч волі людини) активують спогади, сформовані в період скоєння того чи іншого діяння [3].

У випадках, коли людина підтверджує те, що вона знає або робила (говорить правду), на психічному рівні це проявляється когнітивним

консонансом (погодженням), а на фізіологічному рівні проявляється додатковою активацією процесів розслаблення (зниженням рівня значущості). У випадках, коли людина приховує те, що вона знає або робила (бреше), на психічному рівні це проявляється когнітивним дисонансом (неузгодженістю), а на фізіологічному рівні проявляється додатковою активацією процесів напруги (збільшенням рівня значущості).

Дослідження проводилося відповідно до Методики проведення психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа. В ході дослідження досліджуваному була пред'явлена система питань (питання, згруповані особливим методичним способом в блоки питань і тести), що містять нейтральні (Н) і перевірочні/значущі (З) питання. Дослідження проводилось за допомогою супервізії або інтервізії.

Супервізія – надання професійної допомоги яка спрямована на роботу з професійними труднощами, аналізу недоліків та удосконалення організації роботи [1].

Супервізія – ефективний метод підвищення якості, за допомогою якого фахівець-супервізор допомагає супервізанту виконувати свої функціональні обов'язки [1].

Індивідуальна специфіка фізіологічного реагування проявлялася змінами динаміки дихання (респіраторної активності), електричної активності шкіри і активності серцево-судинної системи. Індивідуальна специфіка реагування досліджуваної особи визначалася за результатами експертного та апаратно-програмного аналізу.

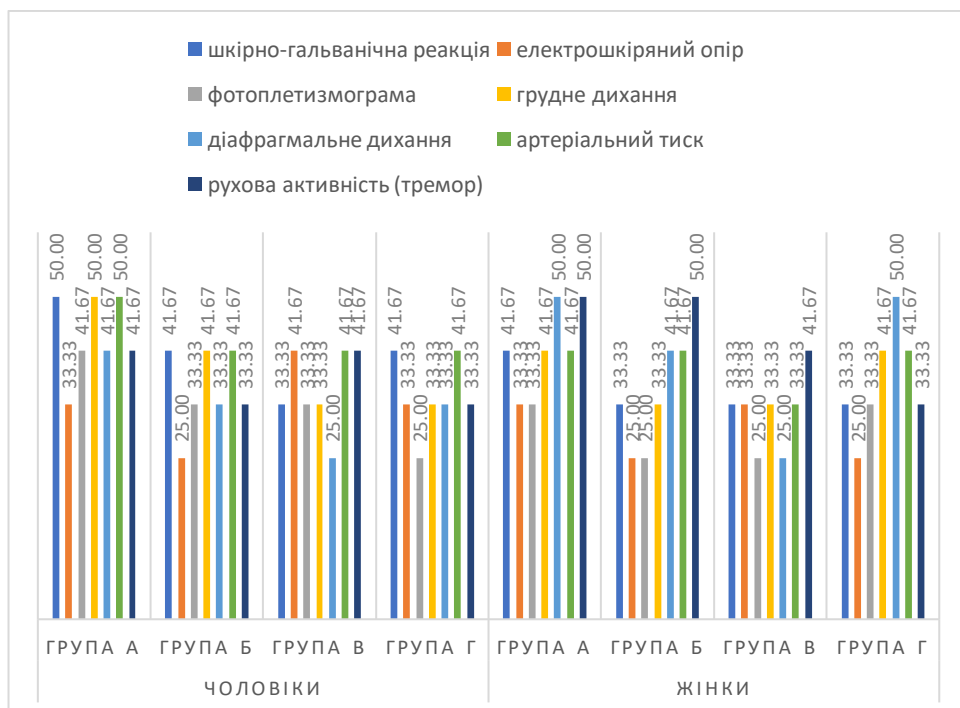
Результати дослідження з використанням поліграфа мають вірогідний характер в оцінці причетності/непричетності особи до конкретного діяння, їх слід враховувати в сукупності з іншими матеріалами/доказами у справі.

Результати дослідження з використанням поліграфа доводяться до відома Замовника, який самостійно приймає рішення про доцільність врахування наданої інформації.

В ході проведення дослідження з досліджуваної особи знімалися і реєструвалися такі фізіологічні показники: шкірно-гальванічна реакція; електрошкіряний опір; фотоплетизмограма; грудне дихання; діафрагмальне дихання; артеріальний тиск; рухова активність (тремор).

Зіставлення психологічних характеристик стану з фізіологічними показниками і результативністю діяльності. В цьому випадку фізіологічні показники і зміни в поведінці використовуються у якості індикаторів психологічного стресу (рис.1).

Рисунок 1

Відсоткове співвідношення фізіологічних показників у чоловіків та жінок отриманих за допомогою Поліграфа «Рубікон»

Загальний аналіз результатів дослідження показує, що і серед чоловіків, і серед жінок спостерігається схожі тенденції в показниках фізіологічних реакцій в залежності від групи.

У чоловіків у групі А та групі Г показники фізіологічних реакцій, такі як шкірно-гальванічна реакція, грудне дихання і артеріальний тиск, виявилися вищими порівняно з іншими групами. У групі В спостерігається найнижчі показники у більшості параметрів.

Щодо жінок, у групі А та групі Г вони також мають вищі показники фізіологічних реакцій, особливо діафрагмального дихання. У групах Б та В показники зазвичай нижчі.

Висновки. Загалом, можна сказати, що у групах А та Г, як для чоловіків, так і для жінок, спостерігається більшість високих показників фізіологічних реакцій, що може свідчити про підвищений рівень стресу або емоційної напруги в цих групах. У групі В, натомість, зазвичай спостерігається нижчі значення, що може вказувати на меншу емоційну напругу або стрес серед учасників цієї групи.

Різниця в фізіологічних реакціях між різними групами може бути пов'язана з різноманітними факторами, такими як соціальні, психологічні та індивідуальні особливості учасників.

Наприклад, вищі показники фізіологічних реакцій у групах А та Г можуть бути наслідком підвищеного рівня стресу або напруги, що пов'язаний з певними життєвими обставинами або подіями, такими як конфлікти в сім'ї, проблеми на роботі або інші негативні ситуації. У той же час, нижчі показники у групі В можуть відображати більш спокійний стан або менший рівень стресу серед її учасників.

Психологічні фактори, такі як рівень самосвідомості, впевненість у собі, стиль думання і реакції на стрес, також можуть впливати на фізіологічні показники. Наприклад, люди з вищим рівнем самосвідомості можуть виявляти більш адаптивні стратегії управління стресом і мати менш виражені фізіологічні реакції на стресові ситуації.

Крім того, індивідуальні особливості кожної людини, такі як генетична схильність до стресу, рівень фізичного здоров'я та попередня емоційна історія, також можуть впливати на їхні фізіологічні реакції на різні ситуації.

Список використаної літератури

1. Георгіца О. І. Психологічні особливості та корекція (терапія) переживання подружньої зради чоловіками та жінками в залежності від емоційного стану та соціального статусу. Diss. 2021.
2. Карпюк Н. О. Психосоціальні джерела подружніх ревнощів та їх психокорекція на особистісному рівні. – Тернопіль. - 2020. – 86 с.
3. Петров Ю. І. Аналітичний огляд комп'ютерних поліграфів та методів обробки біологічних сигналів людини. 2017 рік: Матеріали наук.-тех. конференції. веб-сайт. URL: <http://imt.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/11/ANALITYCHNYJ-OGLYAD-KOMPYUTERNYHPOLIGRAFIV-TA-METODIV-OBROBKY-BIOLOGICHNYH-SYGNALIV-LYUDYNY>. Pdf (дата звернення: 08.11. 2023).

ПРОБЛЕМА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Сушенцева Дар'я Олександрівна

здобувач вищої освіти кафедри авіаційної психології

Національного авіаційного університету

Науковий керівник: Лич Оксана Миколаївна

ORCID ID: 0000-0002-0873-3319

доктор психологічних наук, доцент,

професор кафедри авіаційної психології

Національного авіаційного університету

Актуальність теми, розробка її у науковій вітчизняній та зарубіжній літературі. Тема ментального здоров'я молоді, особливо студентів юнацького віку, стає дедалі актуальнішою у сучасному світі.